

CİNSEL HAZ BİLDİRGESİ

Dünya Cinsel Sağlık Örgütü (World Association for Sexual Health, WAS) cinsel hazzın cinsel hakların, cinsel sağlığın ve cinsel esenliğin temel bir parçası olduğunu kabul ederek;

Cinsel hazzın, düşünceler, fanteziler, hayaller, duyular ve duygular dahil olmak üzere başkalarıyla paylaşılan veya tek başına yaşanan erotik deneyimlerden elde edilen fiziksel ve/veya psikolojik doyum ve haz olduğunu **TEYİD EDER**. Karar, rıza, güvenlik, gizlilik, güven, cinsel ilişkilerde iletişim kurma ve uzlaşma yeteneği, hazzın cinsel sağlığa ve esenliğe katkıda bulunmasını sağlayan anahtar etkenlerdir. Cinsel haz, cinsel haklar kapsamında ve de özellikle de eşitlik ve ayrımcılığa maruz kalmama hakkı, özerklik ve bedensel bütünlük, ulaşılabilecek en üst düzeyde sağlık standardına sahip olma hakkı ve ifade özgürlüğü bağlamında deneyimlenmelidir. İnsanların cinsel haz deneyimleri birbirinden farklıdır ve cinsel haklar, cinsel hazzın ilgili herkes için olumlu bir yaşantı olmasını ve diğer insanların haklarını ve esenliklerini ihlal ederek elde edilmemesini sağlar.¹

1. Ayrımcılık, baskı ve şiddet olmaksızın haz veren ve güvenli cinsel deneyimler edinmenin, herkes için cinsel sağlık ve esenliğin temel bir parçası olduğunu,
2. Cinsel haz kaynaklarına erişimin, insan deneyiminin ve öznel esenliğin bir parçası olduğunu,
3. Cinsel hazzın temel insan haklarının bir parçası ve cinsel hakların en temel bileşeni olduğunu,
4. Cinsel hazzın, birbirinden farklı cinsel deneyimler aracılığıyla sağlanabileceğini
5. Cinsel hazzın, dünyanın her yerinde eğitim, sağlığın geliştirilmesi ve sağlık hizmetlerinin sunumu, araştırma ve savunuculuk ile bütünleştirileceğini,
6. Cinsel hazzın bireylerin ihtiyaç, istek ve kendi gerçekleri çerçevesinde karşılanması için planlı biçimde düzenlenmiş olması, küresel sağlığa ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunacak biçimde yürütülmesi için bütüncül, acil ve sürdürülebilir eylem gerektirdiğini

BEYAN EDER.

¹ Uyarlanmıştır: Cinsel Sağlık ve Esenlik için Küresel Danışma Kurulu (Global Advisory Board for Sexual Health and Wellbeing). (2016). Cinsel hazzın çalışma tanımı. <https://www.gab-shw.org/our-work/working-definition-of-sexual-pleasure> adresinden alındı.

Tüm hükümetleri, uluslararası hükümetlerarası örgütleri ve sivil toplum örgütlerini, akademik kurumları, sağlık ve eğitim yetkililerini, medyayı, özel sektör temsilcilerini ve genel olarak toplumu ve özellikle Dünya Cinsel Sağlık Örgütü'nün tüm üye örgütlerini;

- A. Özerklik, ayrımcılık yapmama, mahremiyet, bedensel bütünlük ve eşitlik dahil olmak üzere, cinsel hakların temel insan haklarından biri olduğu ilkesine dayanarak cinsel sağlık ve esenliğin temel bir parçası olarak yasal ve politik olarak cinsel hazzı desteklemeye,
- B. Kapsamlı cinsellik eğitiminin cinsel hazzı içeren, kapsayıcı, bireysel tercihlerle belirlenen, diğerlerine saygılı ve güvenli cinsel haz deneyimlerine olanak vermek için yaşamlarının farklı dönemlerinde insanların birbirinden farklı ihtiyaçlarına göre biçimlendirilmiş kapsayıcı, kanıta dayalı ve hak temelli bir şekilde ele almasını sağlamaya,
- C. Cinsel hazzın cinsel sağlık hizmetlerinin ayrılmaz bir parçası olmasını ve cinsel sağlık hizmetlerinin erişilebilir, maliyeti karşılanabilir, kabul edilebilir ve damgalama, ayrımcılık ve kovuşturmadan muaf olmasını garanti etmeye,
- Ç. Hak temelli finansman kaynakları, araştırma metodolojileri ve cinsel hazzın bireysel sağlık ve toplum sağlığındaki rolünü ele almak için bilginin yayılması da dahil olmak üzere esenliğin bir parçası olarak cinsel hazzın yararlılığı ve anlamına ilişkin hak temelli, kanıta dayalı bilginin gelişimini artırmaya,
- D. Tüm insanların insan haklarına saygı duyan, tutarlı, kanıta dayalı politika ve uygulamalar, kişilerarası tutum ve kolektif eylemlerle desteklenen ve cinsel hazzın deneyimlenmesindeki çeşitlilik ve farklılıklara saygılı küresel, ulusal, toplumsal, bireysel ve kişiler arası düzeydeki adanmışlığını taahhüt etmeye

TEŞVİK EDER.

Çeviren: Gizem Seher, Son Okuma: Yonca Cingöz, Hazal Dinçel, Berat Can Erdoğan (Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Hakları Platformu, CİSÜ) ve Prof. Dr. Mehmet Sungur (WAS – Dünya Cinsel Sağlık Örgütü Danışma ve Yönetim Kurulu Üyesi)

Yukarıdaki metin Cinsel Haz Bildirgesi'nin resmi tercümesidir. Yasal ve teknik amaçlar için geçerli metin olarak İngilizce versiyonunun dikkate alınması gerekmektedir: <https://worldsexualhealth.net/declaration-on-sexual-pleasure/>

World Association for Sexual Health (WAS – Dünya Cinsel Sağlık Örgütü); multidisipliner, dünya çapındaki bilimsel birliklerden, derneklerden, topluluklardan, Sivil Toplum Kuruluşlarından ve insan cinselliği konusunda çalışan uzmanlardan oluşan bir yapılanmadır. WAS, tüm insanlık için, tüm dünyada cinselliği, cinsel sağlığı ve cinsel hakları geliştiren, destekleyen bir örgüttür. WAS bu hedeflerini, eylem savunuculuğu yaparak; ağlar kurarak; bilgi, fikir, deneyim alışverişi sağlayarak; bilimsel araştırmaları geliştirerek; cinsel eğitim vererek ve klinik seksoloji çalışmalarını disiplinlerarası bir yaklaşımla destekleyerek gerçekleştirir. Cinsel Haz Bildirgesi ilk olarak 2019'da Mexico City'deki 24. Dünya Cinsel Sağlık Kongresi'nde duyurulmuş ve son hali 2021'de Güney Afrika, Cape Town'daki 25. Dünya Cinsel Sağlık Kongresi'nde WAS Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.